

vodem nemovitosti na stavebníka, ježto t. zv. nájemní smlouva, kterou st-lka uzavřela o sporné realitě s J. Š. dne 5. listopadu 1925, byla v podstatě smlouvou trhovou, podrobenou dávce.

Nss nál. ze 3. září 1931 č. 12.948 rozhodnutí to zrušil pro vady řízení z důvodu, že z cit. smlouvy není patrné, že by šlo o zakrytou smlouvu trhovou.

Na to vydal zem. úřad nové rozhodnutí z 22. prosince 1931, kterým opětně nárok st-lky na vrácení dávky odmítl s tímto odůvodněním: Podle vlastního udání strany zastavěla pozemky osoba třetí, nikoli však nabyvatelka. Úmyslem zákonodárcovým bylo však osvobozením od dávky nebo vrácením již zaplacené dávky uhraditi nabyvateli, který převzal podle ustáleného zvyku na sebe placení dávky, aspoň částečně náklady na tuto stavbu. Úmysl zákonodárcův by tedy zde nedošel splnění, jelikož nabyvatelka podle jasného znění tak zvané pachtovní smlouvy ničeho na tuto stavbu nevynaložila.

O stížnosti, podané na toto rozhodnutí, nss uvážil: — — —

Žal. úřad sice nepopírá, že stavba na převedeném pozemku byla provedena a dokončena prve nežli vlastnictví pozemku bylo převedeno s nabyvatelky, dnešní st-lky, dále na osobu třetí. Přes to odpírá jí nárok na vrácení dávky podle § 52 zák. č. 44/1927 Sb. z důvodu, že pozemek nebyl zastavěn nabyvatelkou, t. j. že nabyvatelka na stavbu na pozemku provedenou nic nevynaložila. Právem namítá tu však stížnost, že osvobození normované v cit. předpisu má povahu osvobození věčného, aspoň potud, že nezáleží na tom, zda stavbu provedl nabyvatel na svůj účet, či někdo jiný. § 52 odst. 2 zák. č. 44/27 Sb. stanoví, že jsou osvobozeny převody pozemků »jichž bylo nebo bude užito v plné výměře podle rozhodnutí stavebního úřadu přípustné ke stavbám«. Podmínkou osvobození je tedy toliko, že na pozemku byla provedena a do lhůty stanovené v § 49 dokončena stavba. Jak nss již opětně vyložil, musí se tak státi ovšem prve, nežli se uskutečnil další převod pozemku s nabyvatele na osobu třetí. Zda však v této době, kdy vlastníkem pozemku byl ještě nabyvatel, stavbu formálně prováděl nabyvatel či za něho osoba jiná, a zda náklad na ni nesl nabyvatel či jiná osoba, je po zákonu lhostejno.

Žal. úřad v rozhodnutí nyní nař. sám vychází z předpokladu, že stavba domu čp. . . . dokončena byla prve nežli st-lka pozemek ten zcizila dále. Pak byl tu však splněn po této stránce zákonný předpoklad pro osvobození sporného převodu podle § 52 zák. č. 44/27 Sb. Názor žal. úřadu, jako by osvobození tomu bylo na překážku, že pozemek nezastavěla st-lka, nýbrž osoba třetí, t. j. že st-lka na stavbu nic nevynaložila, — i kdyby toto zjištění bylo správné, což nss nemusí zkoumati, — nemá však v zákoně opory.

Č. 11.489.

Pojištění pensijní: I. Činnost, jejíž essentielle je tvoření logických úsudků, lze hodnotiti jako činnost převážně duševní ve smyslu § 1 bod 3 cís. nař. č. 138/1914 ř. z.

Řízení správní: II. Úřad vyšší stolice není vázán skutkovou podstatou, z níž vycházelo rozhodnutí stolice nižší, ani tehdy, zůstala-li podstata ta opravným prostředkem stěžující si strany nedotčena (srv. též §§ 80 odst. 2 a 81 odst. 1 spr. ř. nař. č. 8/1928 Sb.).

(Nález ze dne 19. října 1934 č. 19.435.)

Prejudikatura: Ad II: Boh. A 7647/28 (před nař. č. 8/28 Sb.).

Věc: Akc. spol., dříve Škodovy závody v P. proti min. soc. péče o pensijní pojištění.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Zsp v Praze výměrem z 22. dubna 1925 k žádosti Stanislava M., úředníka v P., rozhodla podle § 64 a, odst. 2 cís. nař. z 25. června 1914 č. 138 ř. z., že Stanislav M. v zaměstnání u st-lky byl od 28. února 1918 do 30. června 1920 podroben pensijnímu pojištění podle zák. z 16. prosince 1906 č. 1 ř. z. z r. 1907 a cís. nař. z 25. června 1914 č. 138 ř. z.

Žal. úřad nař. rozhodnutím nevyhověl odvolání jmenované firmy s tímto odůvodněním: »Proti výpočtu prací, které S. M. ve sporné době konal, jak uvedeny jsou ve spise, firma ničeho nenamítá, jak výslovně ve svém odvolání prohlašuje. Nesouhlasí pouze s hodnocením jeho prací jako převážně duševních, namítajíc, že činnost jeho je mechanickou a v podstatě manuální. S názorem tím min. soc. péče nesouhlasí. Podstatou činnosti S. M. bylo kontrolování dělových hlavni a jich součástí, přeměrování různými měřidly, prohlížení co do vrtání, broušení a tažení, zkoumání, zda odpovídají výkresům a nevykazují odchylky vzhledem k přípustné toleranci vyznačené ve výkresu. K této činnosti bylo nutně zapotřebí, jak patrné zejména z výpovědi F. K., úředníka firmy Akc. spol., dříve Škodovy závody, z 5. listopadu 1927, a ze zprávy živn. inspektora v P. ze 14. března 1931, určitých znalostí a zkušeností odborných, rovněž tak při zkoušení materiálu Brinellovým přístrojem, jímž zkoumána tvrdost materiálu. Činnost tuto dlužno kvalifikovati jako převážně duševní, zakládající podle § 1 odst. 3 cís. nař. č. 138 z roku 1914 pojistnou povinnost. Okolnost, že S. M. pracoval z počátku pod dozorem dílovedoucího a později pod dozorem inženýra, jest pro otázku pojistné povinnosti nerozhodnou.«

O stížnosti uvážil nss toto:

Především dlužno opravití názor stížnosti, že žal. úřad byl vázán skutkovou podstatou, z níž vycházelo rozhodnutí zsp-é, jelikož prý podstata ta zůstala opravným prostředkem stěžující si strany nedotčena, a nesměl vzítí za prokázané jiné činnosti, nežli tam vylíčené, zejména tedy ne ony, o jichž pravdivosti se zsp nevyslovila, a že tudíž stížnost může při posuzování celého případu vycházeti ze skutkových zjištění obsažených v rozhodnutí zsp-é. V řízení správním platí devoluce rozhodování na úřad rekursní, pokud speciální norma nestanoví výjimečně jinak, a úřad vyšší stolice smí v řízení opravném zejména také doplňovati skutkovou podstatu sporného nároku a hodnotiti zjištěnou skutkovou podstatu podle svého uvážení (srv. Boh. A 7647/28 a nál. tam citované). Zásada tato vytčena jest nyní také pozitivně v §§ 80 odst. 2 a 81 odst. 1 vl. nař. č. 8/1928 Sb. — — — — —

Žal. úřad posoudil sporný případ podle cís. nař. z 25. června 1914 č. 138 ř. z., a to právem, ježto jde o hodnocení činnosti Stanislava M. v období jeho platnosti do 30. června 1920. Uznal, že Stanislav M. v období tom podléhal pensijnímu pojištění podle § 1 bodu 3 cit. cís. nař., ježto vykonával pravidelně převážně duševní služební úkony.

Stížnost, uznávajíc za nespornu zjištěnou činnost M.-ovu, vznáší na spor jedině hodnocení této činnosti jako převážně duševní. Míní, že jen v činnosti, jež záleží v hodnocení určitých poznatků, získaných prostými smysly na základě odborných vědomostí a zkušeností, lze spatřovati činnost duševní. Poukazuje tu na nález nss-u Boh. A 532 a vytýká žal. úřadu, že si nesprávně vykládal pojem duševní činnosti, když opřel své hodnocení činnosti M.-ovy jen o předpoklad určité znalosti a zkušenosti odborné. V dalším pak rozebírá jednotlivé složky činnosti M.-ovy.

Žal. úřad uznal za podstatu činnosti Stanislava M. kontrolování dělových hlavní a jejich součástek, přeměřování různými měřidly, prohlížení co do vrtání, broušení a tažení, zkoumání, zda odpovídají výkresům a nevykazují odchylky vzhledem k přípustné toleranci vyznačené ve výkresu.

Stížnost míní, že kontrolování dělových hlavní a jich součástek pomocí různých měřidel nezáleží v hodnocení určitých poznatků, získaných prostými smysly na základě odborných vědomostí a zkušeností, výsledků, o něž jde, prý dociluje se tu ve všech případech poznatkem, utvořeným toliko na základě odborných vědomostí o tom, jak nutno naříditi stroj k odměření určité části na dělové hlavní a v přiložení přístroje na určitou součást její, takže v celé činnosti té prý projevuje se pouhý empirický poznatek, t. j. poznatek v té podobě, v jaké dělníku prostým vnímáním těchto úkonů, prováděným zprvu zacvičujícími ho dělníky, na mysli utkvěl. Úsudek, zda práce je vadná či prostá vad, čerpal prý M. výlučně jen ze znalostí ryze odborných, jež vlastní duševní činností jeho zvlášť »zhodnocovány« nebyly, není tedy činnost ta ve smyslu cit. nář. nss-u činností duševní. I manipulace s Brinellovým přístrojem je dle názoru stížnosti prací čistě mechanickou, stejně jako měření přístrojem tím do dělového materiálu vyvrtaných důlků pomocí mikroskopu, jelikož přístroj to je, jenž v obou případech vykonává příslušnou práci, činnost manipulantova omezuje se jen na to, aby správným nařízením přístroje tomuto provedení práce umožnil. Ostatními pracemi M.-ovými, zejména jeho pracemi písemnými, netřeba prý se zabývati, poněvadž je úřad přešel jako irrelevantní.

Stížnosti nebylo lze přisvědčiti. Jest nesporno, že podstatou činnosti Stanislava M. bylo kontrolování dělových hlavní a jejich součástí, tedy výrobků hotových, pomocí různých přístrojů a měřidel co do rozměrů, vrtání, tažení, broušení a tvrdosti materiálu. Neběželo o pouhé zjišťování rozměrů, o mechanické měření nebo o pouhé operace početní, tyto úkony nebyly vlastním účelem zaměstnání M.-ova, účelem tím bylo tvoření logických úsudků o tom, zda výrobek není po stránce přesně předepsané vadný. Esenciálně činnosti, kterou M. vyvíjel, bylo tedy tvoření úsudků. Úkolem M.-ovým bylo výrobky dle určitých zásad zkoumati, uplatňovati při zkoumání tom své v oboru tom nabyté znalosti a zkušenosti a utvořiti si tak jednak z toho, co právě, zkoumaje výrobek, zjistil,

jednak z toho, co mu na základě jeho odborných znalostí a zkušeností již je známo, úsudek o tom, je-li výrobek po stránce přesně požadované bezvadný čili nic. Úřadem zjištěná podstata jeho činnosti záležela tedy v tom, že kontroluje bezvadnost a přesnost výrobků jemu odevzdaných na podkladě nabytých vědomostí a zkušeností jednak pouhými smysly, jednak měřicími přístroji a pomůckami, dospíval k určitým poznatkům, na základě nichž pak si tvořil závěr, zda výrobek jest zhotoven dle daných směrnic. Tato jeho činnost vyžadovala tedy tvoření logických úsudků a byla proto činností duševní. Poněvadž pak tvoření těchto logických úsudků o vadách, jež nejsou každému hned na první pohled patrné, bylo, jak stížnost připouští, podstatou a vlastním úkolem prací M.-ových, nemohl nss shledati vadnost nebo nezákonnost v tom, že žal. úřad uznal, že jsou splněny předpoklady cit. § 1 bodu 3 cís. nař. č. 138/1914 ř. z. tím, že Stanislav M. v kritické době vykonával pravidelně převážně duševní služební úkony.

Č. 11.490.

Horní právo. — Řízení správní: * Rozhodovací pravomoc ministerstva veřejných prací podle § 28 odst. 3 zákona o bratrských pokladnách č. 242/22 Sb. je instanční a rozsah její není vymezen předpisy § 68 a násl.

(Nález ze dne 19. října 1934 č. 19.482.)

V ě c: Josef Z. v T., František S. v U. a Karel H. v H. proti ministerstvu veř. prací (za zúč. str. adv. JUDr. Josef Pícek z Prahy) o ustanovení úředníka při revírní bratrské pokladně.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Ve schůzi představenstva revírní bratrské pokladny v M. konané 27. března 1930 byl zvolen za vedoucího úředníka této pokladny Dr. Erhard P. Proti této volbě podal podle § 28 zák. č. 242/1922 Sb. stížnost inž. V. H. a Josef R. k představenstvu Ústřední bratrské pokladny v Praze. Ve schůzi konané 8. května 1930 usneslo se představenstvo revírní bratrské pokladny, že nepodá rekurs proti rozhodnutí báňského hejtmanství v Praze z 24. dubna 1930, kterým byla zrušena volba Dra E. P., a že provede ihned novou volbu vedoucího úředníka, a zvolilo Antonína Č. Stížnost, kterou proti volbě Antonína Č. podali 19. května 1930 nynější st-lé, zamítlo představenstvo Ústřední bratrské pokladny výměrem z 8. července 1930.

V odvolání z 29. července 1930, které proti tomuto výměru podali nynější st-lé, vytýkali mimo jiné také tyto vady, resp. nezákonnosti, které jsou předmětem stížnosti před tímto soudem:

1. Představenstvo revírní bratrské pokladny nebylo oprávněno usnášet se již dne 8. května 1930 o nové volbě vedoucího úředníka, když představenstvo Ústřední bratrské pokladny dosud nerozhodlo o stížnosti, kterou podal inž. V. H. a spol. proti zvolení Dra P.;

2. Ant. Č. nevyhověl podmínkám konkursu, neboť nepředložil požadovaných dokladů o školním vzdělání a odborné způsobilosti;